

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	39

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Kurumun 2019 Yılı Bütçe Gelir Tablosu.....	4
Tablo 2 Kurumun 2019 Yılı Bütçe Gider Tablosu.....	4
Tablo 3 İmar Barışı Müracaatı Yapılmış Eski Eserler Tablosu	12
Tablo 4 2010-2019 Yılları İtibariyle Şubelerin Satış Gelirleri	20
Tablo 5 2019 Yılı Satış Şubeleri gelir Gider Tablosu	21

KISALTMALAR

EVOS	: Entegre Vakıf Otomasyon Sistemi
KMYKK	: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
MYMY	: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
VBYS	: Vakıf Bilgi Yönetim Sistemi
VGM	: Vakıflar Genel Müdürlüğü

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğü Yönetiminde Olan Mazbut Vakıflara Ait Bir Kısım Eski Esere İnşai ve Fiziki Müdahale Yapanların Koruma Kuruluna Bildirilmemesi
2. Mazbut Vakıflara Ait Konutların, Mevzuata Aykırı Olarak Kamu Konutu Olarak Değerlendirip Genel Müdürlük Personeline Tahsis Edilmesi
3. 3. Vakıf Hanın Restorasyon Karşılığı Kiralama İşinde Sözleşme Hükümlerine Aykırı Uygulamaların Bulunması
4. Ticaret ve Turizm Amaçlı Kullanım İçin İhale Edilen Gayrimenkulde Plan Tadili, İnşaat ve imalat İçin Verilen Sürede Sözleşme Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi
5. Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesinin, Çağdaş İşletmecilik İlkeleri Çerçevesinde Faaliyetlerini Sürdürmemesi
6. İdare Tarafından Çeşitli Üniversitelere Mevzuata Aykırı Borç Verilmesi
7. İdarenin Uzun Süreli Kiralama İşlerinde Kontrol Eksikliklerinin Bulunması
8. Bazı Taşınmaz Kira Bedellerinin Tahsil Edilmesine Yönelik Gerekli İşlemlerin Yapılmaması
9. Mazbut Vakıfların Vakfiyelerinde Yazılı Hayır Şartlarına Uyulmaması
10. Vakıfların Vergi Muafiyeti Denetiminin Yeterli Düzeyde Yapılmaması
11. Bütçe Hedeflerinin Gerçekçi İstatistik Verilere ve Sağlam Temelli Kaynaklara Dayandırılarak Hazırlanmaması
12. Vakıf Taşınmazlarının Satışlarından Veya Kamulaştırılmalarından Elde Edilen Gelirlerin Ait Olduğu Vakfa Taşınmaz Alımında Ya da Vakfın Taşınmazlarının Onarımında Kullanılmasını Sağlayacak Bir Sistemin Kurulmaması
13. İstanbul'un Şişli İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje Değişikliği Yapılması
14. İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje

Değişikliği Yapılması

15. İstanbul'un Fatih İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda Koruma Kurulu Kararına Aykırı Şekilde Kira Sözleşmesi Yapılması

16. Kira Süresi Sona Eren Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kiralanmaya Devam Edilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Vakıflar Genel Müdürlüğü (VGM) 'nin yapısına ilişkin esaslar 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nda düzenlenmiş olmakla birlikte, bu Kanunun "Vakıflar Genel Müdürlüğü, Vakıflar Meclisi, Genel Müdürlük Teşkilâtı ve İstihdam"ı düzenleyen Üçüncü Kısmı, 4 sayılı, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile büyük oranda değişmiş ve 02.07.2018 yürürlük tarihi olmak üzere, sözü edilen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile getirilen düzenlemeler yürürlüğe girmiştir.

VGM; 4 sayılı, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi' nde ifade edildiği üzere; kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı ve özel bütçeli bir kurum olarak kurulmuştur. Özel bütçeli idareler, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlere harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa (KMYKK) ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idareleridir.

VGM' nin görevleri, 4 sayılı, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde düzenlenmiştir.

Buna göre;

a) Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hüccet, berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek.

b) Vakfiyelerde öngörülen hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilebilmesini sağlamak amacıyla Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile malları değerlendirmek, daha fazla gelir getirici yatırımlara tahsis etmek.

c) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile işletmeler kurma, kurulmuş şirketlere iştirak etme, bunların sermaye artışları hususlarında karar vermek. ç) Yurt içi ve yurt dışındaki vakıflara ait vakıf kültür varlıklarını ihya etmek.

d) Mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak.

e) Vakıflarla ilgili konularda araştırma, geliştirme, eğitim, kültür ve yayın faaliyetlerinde bulunmak, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

f) Vakıf kültür varlıklarından oluşan koleksiyonlar meydana getirmek; müze, kütüphane ve kültür merkezleri kurmak.

g) Bu Bölüm ve ilgili diğer mevzuat ile Genel Müdürlüğe verilen görevleri yapmak.

VGM görevleri arasında sayılmıştır.

Genel Müdürlüğün denetiminin, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacağı, yine adı geçen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde ifade edilmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İdarenin kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esaslar, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 49'uncu Bölümü'nde düzenlenmiştir.

Genel Müdürlüğün en üst seviyedeki karar organı Vakıflar Meclisi'dir. Meclis; Genel Müdür, üç Genel Müdür yardımcısı ve I. Hukuk Müşaviri olmak üzere beş, vakıf konusunda bilgi ve deneyim sahibi yükseköğrenim mezunları arasından Cumhurbaşkanınca atanacak beş, yeni vakıflarca seçilecek üç, mülhak ve cemaat vakıflarınca seçilecek birer üye olmak üzere toplam on beş üyeden oluşur. Ayrıca, yeni vakıflar üç, mülhak ve cemaat vakıfları ise birer yedek üye seçer.

Genel Müdür, Genel Müdürlüğün en üst amiri olup Genel Müdürlüğü temsil eder. Aynı zamanda Vakıflar Meclisinin de başkanıdır. Genel Müdür, Genel Müdürlük faaliyetlerini; vakfiye şartlarına, Cumhurbaşkanı politikalarına, planlara, programlara ve mevzuata uygun olarak, görev alanına giren konularda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde Kültür ve Turizm Bakanına karşı sorumlu olarak yürütür. Ayrıca, Genel Müdürlük hizmet birimlerinin koordinasyonunda Genel Müdüre yardımcı olmak üzere üç genel müdür yardımcısı atanabilir.

VGM merkez ve taşra teşkilatından meydana gelmektedir. VGM merkez teşkilatı 7 adet ana hizmet birimi, 5 adet danışma ve denetim birimi ile 2 adet yardımcı hizmet

biriminden, taşra teşkilatı ise 25 adet Bölge Müdürlüğü ile bir adet İşletme Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Kurum bünyesinde 2019 yılı itibariyle toplam 3.810 kadro ihdas edilmiş olup, bu kadroların %61,40'ı (2.339 adedi) dolu, %38,60'ı (1.471 adedi) boştur.

Kurumda personel memur, sözleşmeli personel ve işçi olarak istihdam edilmektedir. Kurum kadrolarının 2019 yılında memur, sözleşmeli personel ve işçi olarak dağılımına bakıldığında; %76,33'ünün (2.908 adedinin) memur, %0,87'sinin (33 adedinin) sözleşmeli personel ve %22,80'inin (869 adedinin) ise işçi olduğu görülmektedir.

Bu kadrolardan memur kadrosuna ihdas edilen 2.908 adet kadronun %56,19'unun (1634), işçi kadrosuna ihdas edilen 869 adet kadronun %79,51'inin (691), sözleşmeli personel (4/B) kadrosuna ihdas edilen 33 kadronun ise %42,42'sinin (14) dolu olduğu görülmektedir. Bu kapsamda toplam 2339 adet dolu ve 1471 adet boş kadro bulunmaktadır.

Kurumda çalışmakta olan 2339 personelin 530'u merkez teşkilatında, 1767'si Bölge Müdürlüklerinde, 42'si ise İşletme Müdürlüğünde görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

VGM' nin, 2019 mali yılı bütçesinde, gelir tablosunda başlangıç ödeneği olarak 866.817.000,00 TL tahsis edilmiştir. Kurumun gerçekleşen gelir bütçesi 3.733.656.797,28 TL olmuştur. Bu artışın ana sebebi tabloda da görüleceği üzere sermaye gelirlerindeki artıştır. Bu artış içerisinde yer alan 2.777.903.534,00 TL Vakıfbank'ın Hazineye devri sonucu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla yapılan bu işlem neticesinde kurumun gelir bütçesi hedefleri tahmin edilenin çok üzerinde gerçekleşmiştir. Diğer yandan mal, hizmet ve kira gelirlerindeki yüzde 22,09 artış olması kurum adına olumlu bir gelişmedir.

Tablo 1 Kurumun 2019 Yılı Bütçe Gelir Tablosu

Kod	Gelir Türü	2019 Yılında Onaylanan Bütçe Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşme Oranı (TL)	Gerçekleşen Toplam Gelire Oranı (%)
3	Mal Ve Hizmet Gelirleri + Kira	674.164.000,00	824.830.689,22	122,35	22,09
4	Alınan Bağış ve Yard Özel Gelirler	0,00	2.350.427,65		0,06
6	Sermaye Gelirleri	131.876.000,00	2.859.699.061,02	2168,48	76,59
5	Diğer Gelirler	60.777.000,00	46.776.619,39	76,96	1,25
Toplam		866.817.000,00	3.733.656.797,28		100

2019 mali yılı bütçesinde, gider tablosunda başlangıç ödeneği olarak 504.981.000,00 TL tahsis edilmiştir. Kurumun gerçekleşen gider bütçesi 912.963.613,40 TL olmuştur. Bu artışın ana sebebi tabloda da görüleceği üzere sermaye giderlerindeki artıştır. Bu artış ise eski eserlere ve yeni eserler yapılan onarım ve restorasyon yatırımlarından kaynaklanmaktadır. Sermaye Giderleri tabloda da görüleceği üzere toplam giderin yüzde 55,91'ini oluşturmaktadır. Muhtaç durumda bulunan engellilere, yetimlere ödenen muhtaç maaşları ve ailelerinin maddi durumu yeterli olmayan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ile üniversite öğrencilerine yapılan eğitim yardımından oluşan Cari Transferler ise bir önceki yıla göre % 50,85 oranında artmıştır. Mal ve Hizmet Alımındaki % 49,72 oranındaki artış dikkate değer başka bir husus olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2 Kurumun 2019 Yılı Bütçe Gider Tablosu

Kod	Gider Türü	2019 Yılı Onaylanan Bütçe Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)	Gerçekleşme Oranı (TL)	Gerçekleşen Toplam Gider Oranı (%)
1	Personel Gideri	162.272.000,00	159.572.000,00	%98,33	17,48
2	Sgk Ödemeleri	28.352.000,00	27.452.601,27	%96,82	3,01
3	Mal Ve Hizmet Alımı	83.063.000,00	124.366.097,06	%149,72	13,62
5	Cari Transferler	60.385.000,00	91.094.438,30	%150,85	9,98
6	Sermaye Giderleri	170.909.000,00	510.478.476,77	%298,68	55,91
10	Ek Ödeme	0	0	0	
Toplam		504.981.000,00	912.963.613,40		100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

VGM muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı KMYKK ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği (MYMY) hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

- b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,
- c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,
- ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,
- d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,
- e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,
- Gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Vakıflar Genel Müdürlüğünde Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumlu bir iç kontrol sisteminin oluşturulması amacıyla; “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu” üyeleri ile merkez ve taşra birimlerinden görevlendirilmiş uzman personel ile birlikte yapılan haftalık toplantılar ve görüşmelerde yapılan anket ve doküman analizleri sonucunda;

Öncelikle idaredeki mevcut durum ile 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta öngörülen iç kontrol sistemini tespit eden, karşılaştıran ve boşlukları ortaya koyan bir “Kontrol Ortamı Analiz Raporu” oluşturulmuş ve bu rapor doğrultusunda Genel Müdürlük “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı” revize edilmiştir.

“Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (2009-2011)”nın RD (Risk Değerlendirme) 6 no’lu standardı kapsamında Genel Müdürlüğün amaç ve hedeflerine ulaşmasını tehdit eden riskleri belirlenmiş olup bu risklerin etkilerini önlemeye yönelik kontrol faaliyetleri geliştirilmiştir. Bu doğrultuda öncelikle “Kurumsal Risk Yönetimi Anketi” uygulanarak risk değerlendirme analizi yapılmış ve sonuçlarına yer verildiği “Kurumsal Risk Yönetim Raporu” oluşturulmuştur.

Kurumsal Risk Yönetim Anketi ile belirlenen riskli süreçler, süreç sahibi birimlerle görüşülerek kurumun stratejik amaçlarını tehdit eden kurumsal ve faaliyet riskleri belirlenerek bu risklere yönelik kontrol faaliyetleri geliştirilmiş ve bu risklerle kontrol faaliyetlerinin yer aldığı “Kurumsal Risk Yönetim Eylem Planı” oluşturulmuştur

“Vakıflar Genel Müdürlüğü Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (2009-2011)”nın KOS (Kontrol Ortamı) 2.2 no’lu standardı altında yer alan “Görev Tanımlarının Oluşturulması” eylemi kapsamında “Birim İçi Görev Dağılımı Tabloları”nın ve “İş Analiz Formları”nın birimlerce doldurulması sağlanarak merkez ve taşra teşkilatı mevcut kadro ve görevlerini kapsayacak şekilde Genel Müdürlüğün unvan bazında Görev Tanımları belirlenmiştir.

Hazırlanan görev tanımları ile işin yapılma amacı, kişilerin yetkinlik, yetki/sorumluluk ve iş beklentilerinin netleştirilmesi, işin diğer işlerle ilişkisinin belirlenmesi, iş şartlarının çalışanlar açısından belirli hale getirilmesi, açıkta kalan görevlerin tespiti ve çözümlerin geliştirilmesi ile iş standartlarının tanımlanması amaçlanmıştır.

20-21-22/04/2015 tarihlerinde TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE)’nin İzmit İli, Gebze İlçesi’nde bulunan tesislerinde “Kontrol Ortamı Analiz Raporu”, “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı”, “Görev Tanımları”, “Kurumsal Risk Yönetimi Analiz Raporu” ve “Kurumsal Risk Yönetim Eylem Planı”, “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu” tarafından görüşülerek son şekli verilmiş ve “İzleme ve Yönlendirme Kurulu” nun görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur. Nihai haline dönüştürülen söz konusu çalışmaların, “İç Kontrol İzleme ve

Yönlendirme Kurulu” tarafından Genel Müdürlük Makamının değerlendirme ve onayına sunulmasına karar verilmiştir.

İç Kontrol projesi kapsamında oluşturulan “Vakıflar Genel Müdürlüğü İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı”, “Görev Tanımları” ve “Kurumsal Risk Yönetim Eylem Planı” 16/09/2015 tarihli ve 51965664-602.05-17851 (488) sayılı Makam Oluru ile onaylanarak yürürlüğe girmiş ve 19/10/2015 tarihli ve 51965664-602.05-19371 sayılı ve 2015/7 no’lu Genelge ile tüm merkez ve taşra teşkilatına duyurulmuştur.

Genel Müdürlük “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (2009-2011)”nın KOS 2.2 no’lu standardı altında yer alan “Süreç Analizi ve Dokümantasyonu” adlı eylemi kapsamında oluşturulan Genel Müdürlük süreçlerine yönelik iyileştirme çalışmaları da gelen talepler doğrultusunda devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğü Yönetiminde Olan Mazbut Vakıflara Ait Bir Kısım Eski Esere İnşai ve Fiziki Müdahale Yapanların Koruma Kuruluna Bildirilmemesi

İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü uhdesinde olan 10 adet mazbut vakfa ait 1. ve 2. Grup eski eser ile ilgili olarak, Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma

bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları alanlarına inşâî ve fizikî müdahalede bulunularak yeni yapı inşa edildiği ve/veya İdare ile yapılan sözleşmelerde belirtilen amaçlar dışında kullanımlar olduğu ve nihayet oluşan bu fiili duruma hukuki geçerlik kazandırılması amacıyla, bahse konu eski eserlerle ilgili, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına imar affi müracaatında bulunduğu ve/fakat bu müdahalelerin Koruma Kuruluna bildirilmediği tespit edilmiştir.

Tabiat Ve Kültür Varlıkları Koruma Kanunu'nun "Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları" başlıklı 6'ncı, "Tespit ve tescil" başlıklı 7'nci, "Korunma alanı ile ilgili karar alma yetkisi" başlıklı 8'inci, "İzinsiz müdahale ve kullanma yasağı" başlıklı 9'uncu, "Yetki ve Yöntem" başlıklı 10'uncu ve "Ruhsatsız yapı yasağı" başlıklı 16'ıncı maddelerinde taşınmaz tabiat ve kültür varlıklarının neler olduğunu, Genel Müdürlüğün idaresinde veya denetiminde bulunan mazbut ve mülhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının tespit ve tescilinin yine Genel Müdürlük tarafından yapılacağını, bu alanlar içinde inşaat ve tesisat yapılıp yapılamayacağı konusunda karar alma yetkisinin Koruma Kurullarına ait olduğunu hüküm altına almış olmasına rağmen 1 ve 2'nci Grup tescilli eski eserler üzerinde fiziki ve inşai müdahaleler yapıldığı, söz konusu değişikliklerin ise, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16'ncı maddesi çerçevesinde, afet risklerine hazırlık bağlamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve imar barışının sağlanması amacıyla çıkarılan bu söz konusu madde kapsamında değerlendirilerek ilgili idare tarafından gerekli müracaatın yapıldığı görülmüştür.

Öte yandan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 4'üncü maddesinde; *"2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, bu Kanunun ilgili maddelerine uyulmak kaydı ile 2960 sayılı İstanbul Boğaziçi Kanunu ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun ile diğer özel kanunlar ile belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, bu Kanunun özel kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır."* denilmektedir.

Bahse konu eski eserlerin Yapı Kayıt Belgesi alınarak geçici 16'ıncı madde hükmünden faydalanması mümkün olmakla birlikte özel kanunlar uyarınca verilecek cezalara, alınan Yapı Kayıt Belgesi engel teşkil etmeyecektir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Cezalar" başlıklı 65 ve 67'nci maddelerinde ise korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarının yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile izin alınmaksızın inşâî ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar ile anılan Kanuna aykırı olarak yıkma veya imar izni verenler

hakkındaki verilecek cezalar hüküm altına alınmıştır.

Sonuç olarak Genel Müdürlük, aşağıdaki tabloda yer alan eski eserlere ilişkin inşai ve fiziki müdahale yapanların başvurusu üzerine 3194 sayılı Kanunu'nun geçici 16'ncı maddesi gereğince yönetimi kendisinde olan gayrimenkullerin Yapı Kayıt Belgesi alması maksadıyla gerekli müracaat yapmış ise de; yapılan değişiklikleri, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerine bildirerek sorumlu kişilerin cezalandırılmasını ve Kurulun gerek görmesi halinde yapıların eski haline dönüştürülmesini sağlamanın kendisine mevzuatla verilen görev olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3İmar Barışı Müracaatı Yapılmış Eski Eserler Tablosu

S.No	Türü	Nev'i	Cilt	Sıra	Vakfi (Kütük)	Niteliği (Kütük)	Cinsi (Mevcut Durum)	İlçe	Yeni Ada	Yeni Prs.	M2	Hisse Oran	Eski Eser Koruma Grubu
16	Mazbut	Akar	1/3	21	Ragıp Paşa Vakfi	Bahçeli Kargir Ev Dükkan	Dükkanı Olan Ev	Bakırköy	355	30	191,44	Tam	2. Grup
38	Mazbut	Akar	1	232	Vakıflar Umum Müdürlüğü	Bahçeli Ahşap Ev	Bahçeli Ahşap Ev	Beşiktaş	255	1	673,46	Tam	2. Grup
42	Mazbut	Akar	2	58	Sultan Mahmut Han-I Sani Vakfi	Dükkan Apartman	2 Bodrum Kat + Zemin + 7 Normal + Teras Katlı Kargir Galatasaray (Ayvalık Tostçusu) İşhanı)	Beyoğlu	331	8	67,50	Tam	2. Grup
44	Mazbut	Akar	2	89	Evkaf İdaresi	Altında İki Dükkanı Olan 3. Vakıf Han	3. Vakıf İşhanı	Beyoğlu	479	1	368,00	Tam	1. Grup
47	Mazbut	Akar	2/2	1073	Kılıç Ali Paşa Vakfi	Kargir Dükkan	2 Katlı Dükkan-İşyeri (Kafe-Lokanta)	Beyoğlu	63	4	49,00	Tam	2. Grup
48	Mazbut	Akar	2/2	1261	Recep Paşa Vakfi	Ahşap Ev	Tek Katlı Dükkan-İşyeri (Kafe-Lokanta)	Beyoğlu	492	4	53,75	Tam	2. Grup
49	Mazbut	Akar	2/2	1308	Ahmet Ağa Vakfi (Haremeynden Muzbut Ruus Ahmet Ağa Vakfi)	Ev	Zemin+5 Kat Katlı Bina (Otel)	Beyoğlu	355	12	80,00	Tam	2. Grup
61	Mazbut	Akar-Hayrat	5	78	Topçubaşı Esat Ağa Vakfi	Maa Müstemilat Camii, Bahçe	Topçu Esat Ağa Cami Ve Müstemilatı (3 Katlı Bina-Dükkan/İşyeri)	Eyüp	247	20	1.261,00	Tam	1. Grup
70	Mazbut	Akar	5/3	2050	Dürzi Mehmet Efendi Vakfi	Bahçeli Ahşap Ev	Ahşap Ev	Eyüp	66	36	980,43	Tam	2. Grup
108	Mazbut	Akar	4/2	1433	Vakıflar Genel Müdürlüğü	Altında Dükkanı Olan Hane	Dükkanı Olan Ev (Bodrum+Zemin+4 Normal Katlı Bina)	Fatih	189	1	40,00	Tam	2. Grup
135	Mazbut	Hayrat	10	1	Vakıflar Genel Müdürlüğü	Camii Şerif Ve Avlusu	Fatih Cami	Küçükçekmece	Yok	1896	896,00	Tam	1. Grup

BULGU 2: Mazbut Vakıflara Ait Konutların, Mevzuata Aykırı Olarak Kamu Konutu Olarak Değerlendirip Genel Müdürlük Personeline Tahsis Edilmesi

Genel Müdürlüğün, 20/06/2011 tarih ve 478/376 sayılı Vakıflar Meclisi kararı ile vakıf konutlarının personele tahsisinde, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Kamu Konutları Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına karar vererek vakıf konutlarını personeline tahsis ettiği görülmüştür.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesine göre, "Vakıflar" kavramı mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfları; "Vakfiye" ise mazbut, mülhak ve cemaat vakıflarının malvarlığını, vakıf şartlarını ve vakfedenin isteklerini içeren belgeleri ve mazbut vakfın da, Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar ile mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğünce yönetilen vakıfları ifade etmektedir.

Aynı Kanun'un 6'ncı maddesinde de mazbut vakıfların Genel Müdürlük tarafından yönetilip temsil edileceği ifade edilmektedir.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Genel Müdürlüğün Görevleri" başlıklı 693'üncü maddesi birinci fıkrası a bendinde; "*Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hüccet, berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek*" Genel Müdürlüğün görevleri arasında sayılmaktadır.

Dolayısıyla mazbut vakıfların mülkiyetinde olan konutların piyasa şartlarına ve rayice uygun bedellerle kiraya verilmesi anılan Kanun hükmünü yerine getirmek olacaktır.

Öte yandan, Kamu Konutları Kanunu ve Kamu Konutları Yönetmeliği hükümlerinin uygulandığı konutların tamamı mülkiyeti Hazine ve kamu kurum ve kuruluşlarında olan konutlardır. Bahse konu konutlar ise vakıf konutu yani diğer bir deyişle mülkiyeti mazbut vakıflara ait konut olup sadece yönetimi itibarıyla Genel Müdürlüğe ait konutlardır. Dolayısıyla mülkiyeti Genel Müdürlüğe ait olmayan bir konutun kamu konutu olarak değerlendirilip personele tahsisi mümkün değildir.

İdare yukarıda bahsi geçen konuya ilişkin açıklamasında; 6760 sayılı Vakıflar Umum

Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanunun halen yürürlükteki 16'ncı maddesinde “Merkez ve vilayetlerde bulunan vakfa ait mesken vasfını haiz gayrimenkullerden bir kısmı Cumhurbaşkanlığının tensibiyle idare memurlarının ikametlerine tahsis edilebilir. (1) 4626 sayılı kanunun 5 inci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları ile 6126 sayılı kanun hükümleri bu gayrimenkuller hakkında da tatbik olunur. Bu tahsislerin kimlere ve ne suretle yapılacağı bir talimatname ile tayin edilir” hükmünü gerekçe göstermiş ise de Cumhurbaşkanlığının bu yönde bir tensibi mevcut değildir.

İdare, mazbut vakıfların mütevellisi sıfatıyla söz konusu gayrimenkullerden yararlanabileceklerini ve vakfiye şartları doğrultusunda taşınmazların vakıf konutu olarak kullanılmasında mevzuata aykırılık olmadığını iddia etmişse de, 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 34'üncü maddesine istinaden söz konusu vakıfların yıllık gayrisafi gelirlerinin % 20'sini yönetim ve temsil masrafı olarak zaten bütçesine gelir kaydetmektedir. Yani idare, mütevellisi olduğu vakıfların yönetim görevi karşılığında nakdi olarak bir bedel almaktadır. Kanun'un anılan bu maddesi Genel Müdürlüğe, mazbut vakıfların tüm imkânlarını kendisine mal edemeyeceği ve bunun bir sınırı olduğunu, bunun da gayrisafi gelirlerinin yalnızca % 20'si olduğunu hatırlatmaktadır ki bu düzenleme seçimlik değil, emredici niteliktedir.

Öte yandan İdare kendisine kanunla verilmiş olan görevlerden mazbut vakıfların vakfiyelerinde yazılı hiçbir hayır şartını yerine getirmemekte, bilakis konutları daha fazla gelir getirici şekilde değerlendirmek yerine söz konusu vakıflara ait gayrimenkulleri lojman vasfında gayrimenkul gibi personeline tahsis etmiştir.

Söz konusu mazbut vakıfların akar olarak kullanılması gereken gayrimenkulleri personele tahsisli lojman olarak kullanılmakla, 5737 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yer alan mazbut vakıflara ait akar mallar ile hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesine, paraya çevrilmesine veya değerlendirilmesine ilişkin hükme de aykırı tasarrufla bulunmaktadır. Bu madde gereğince idarenin görevi, vakfın mal varlığını arttırıcı tedbirler alıp vakfın gayesinin gerçekleştirilmesine yardımcı olmaktır.

Sonuç olarak, mazbut vakıfların yönetim gideri karşılığında söz konusu vakıflardan elde edilen gelirlerin % 20 'sini yönetim ve temsil masrafı olarak kurum bütçesine kaydedilmesine rağmen idarenin mazbut vakıflara ait gayrimenkulleri lojman statüsünde değerlendirip personeline tahsis etmesinin mevcut mevzuat hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

BULGU 3: 3. Vakıf Hanın Restorasyon Karşılığı Kiralama İşinde Sözleşme Hükümlerine Aykırı Uygulamaların Bulunması

İstanbul İli Beyoğlu İlçesi, Kuloğlu Mahallesi, 479 Ada, 1 nolu parselde 368 m², altında iki dükkanı olan 3. Vakıf Hanı vasfındaki taşınmazın, Vakıflar Meclisinin 02.05.2011 tarih ve 285/234 sayılı kararı gereğince yapılan restorasyon veya onarım karşılığı ihalesi sonucunda, 22 yıl süreli olarak yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır.

Yüklenicinin idare ile arasında imzalanan sözleşme şartlarına uymadığı tespit edilmiştir.

A) Beyoğlu ilçesi, Kuloğlu mahallesi adresinde bulunan 368 metrekare büyüklüğündeki alan üzerine kurulu kagir 3. Vakıfhan'da yapılan yerinde denetimlerde, söz konusu taşınmaz üzerinde İdareden izin alınmadan projeye aykırı değişiklikler yapıldığı tespit edilmiştir.

İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü tarafından eski eser tescilli 3. Vakıfhan, restorasyon karşılığı kiralama modeliyle 22 yıl süreyle kiraya verilmiş olup, yüklenici firma ile İdare arasında yapılan sözleşmenin, "Taahhüdün Yerine Getirilmemesi" bahsini düzenleyen 20'inci maddesinde, yüklenicinin taahhüdünü ihale dökümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya restorasyonun, sözleşmede öngörülen süre içerisinde bitirilmemesi halinde yapılan sözleşmenin feshdilerek o tarihe kadar yapılmış tüm imalatların idareye terk ve teberru edilmiş sayılacağı ve kesin teminat ile aylık kiraların irat kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yerinde yapılan denetimde; söz konusu tescilli eski eser olan 3. Vakıfhan'a 320,25 m² teras kat-kış bahçesi ve 90 m² teras kat ilavesi yapılmış olduğu, teras katta restoran işletildiği tespit edilmiştir.

B) Anılan sözleşmenin 10.8'inci maddesinde de "*Taşınmazda bira dahil her türlü alkollü içkilerin kullanılması, bulundurulması ve satışı yasaktır*" hükmü bulunmasına karşın yerinde yapılan denetimde, her türlü alkollü içkilerin bulundurulup satıldığı tespit edilmiştir.

C) EVOS sistemi üzerinden yapılan sorgulamada kiralamaya konu olan gayrimenkulün aktif bir sigortasının olmadığı tespit edilmiştir.

5737 Sayılı Vakıflar Kanunu'nun 24'üncü maddesi ve yükleniciyle yapılmış olan

sözleşmenin “İşin ve İşyerinin Korunması ve Sigortalanması” başlıklı 13’üncü maddesinde yer alan hükümlere rağmen yüklenici firmanın, tescilli eski eserin sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

Yukarıda açıklanan sözleşme hükümlerinin yüklenici tarafından açıkça ihlal edilmesi nedeniyle yine aynı sözleşmenin yukarıda yazılı 20’inci maddesi hükmü gereğince sözleşme feshedilerek o tarihe kadar yapılmış tüm imalatlar idareye terk ve teberru edilmiş kabul edilip, İdareye yatırılan kesin teminat ve aylık kiraların da irat kaydedilmesi gerekmektedir.

Söz konusu gayrimenkulde gerçekleştirilen sözleşme eki projeye aykırı değişiklikler ve imalatlar ile yüklenicinin kira tutarlarının ödenmesinde sözleşme hükümlerine aykırı davranması ve alkol satışında bulunması, sigorta yaptırmaması gibi sözleşmeye aykırı diğer eylemleri nedeniyle sözleşmesinin feshedilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: Ticaret ve Turizm Amaçlı Kullanım İçin İhale Edilen Gayrimenkulde Plan Tadili, İnşaat ve imalat İçin Verilen Sürede Sözleşme Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi

Bahçeşehir Üniversitesinin plan tadilatlı yapım ve onarım karşılığı uzun süreli kiralama işi olarak almış olduğu taşınmaz sözleşme hükümlerine aykırı olarak kullandığı, ayrıca müteahhidin taahhüdünü ihale dökümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmediği görülmüştür.

İstanbul Vakıflar 1.Bölge müdürlüğü tarafından mazbut vakıf olan Sultan Beyazıt Vakfına ait İstanbul ili Beşiktaş ilçesi Yıldız mahallesinde bulunan 575 ada 26 parsel üzerine yapım karşılığı uzun süreli kiralama modeliyle inşaat yaptırılmak üzere ihaleye çıkılmış olup ihale sonrası Bahçeşehir Üniversitesi ile idare arasında 27.05.2016 tarihinde söz konusu işe ait sözleşme imzalanmıştır.

Bahse konu taşınmaz "Ticaret veya Turizm Amaçlı Kullanım İçin 25 Yıl süreli Plan Tadilatlı Şartlı Yapım veya Onarım Karşılığı Kiralama İşii" olarak ihale edilmiş olup 1. Bölge Müdürlüğü söz konusu taşınmaza ait değerlendirme raporu ve ekspertiz raporlarında da belirtildiği üzere Çırağan Caddesine cepheli, çevresinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş Kampüsü, Beşiktaş Lisesi, Çırağan Sarayı Four Seasons Hotel Bosphorus bulunan söz konusu taşınmaz oldukça değerli bir bölgede olduğundan otel ve ticari amaçlar için kullanılmasının uygun olacağı yönündeki görüşleri

doğrultusunda 21491294-050.01-14 sayılı Vakıflar Meclisi de bu yönde karar almıştır.

Söz konusu taşınmazın fonksiyonuna esas Vakıflar Meclisi Kararı, Komisyon kararına esas teşkil eden ekspertiz raporunda 28 odalı, kafe ve restoranı olan bir otel üzerinden maliyet hesaplanmış olup hesaplamada, yapım onarım maliyeti olarak 4.275.000 lira hesaplama yapıldığı, yaklaşık 5 yıl plan tadili-ruhsat alma işlemleri-inşaat imalatlarının yapılması, 3 yıl amorti süresi hesaplandığı 17 yıl kâr etme süresi eklenerek toplam sözleşme süresini 25 yıl olarak belirlemiştir.

Sözleşmenin "Sözleşme Konusu İşe Ait Asgari Şartlar" başlıklı 4.1.6'ncı maddesine göre ;"*.....inşaat tamamlanıp işletmeye açılıncaya kadar gelir getirici herhangi bir amaçla kullanılmaması* " gerekmektedir.

Söz konusu Üniversite taşınmazı 06.06.2016 tarihinde idareden teslim almış ve yaklaşık üç ay sonra 01.09.2016 tarihinde ise gelir getirici şekilde eğitim faaliyetlerine başlamıştır.

Sözleşmenin "Taahhüdün Yerine Getirilmemesi" başlıklı 29'uncu maddesinde, müteahhidin, taahhüdünü ihale dökümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi ve yapılan son ihtar rağmen inşaat çalışmalarını tamamlamaması halinde sözleşmenin feshedilerek, varsa o tarihe kadar yapılmış olan tüm imalatların idareye terk ve teberru edilmiş kabul edileceği ve idareye yatırılan kesin teminat ve aylık kiraların irat kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Bahse konu sözleşmenin "Sözleşmenin Feshine İlişkin Şartlar" başlıklı 43'üncü maddesinde de bu hükümlere yer verilmiştir.

İdare söz konusu yükleniciye 04.07.2016 tarih ve 11.05.2017 tarihinde olmak üzere mevcut sözleşme hükümlerine atıfta bulunarak Yüklenicinin sözleşme amacı dışındaki faaliyetlerinin yerinde tespit edildiğini ve faaliyetlerine son vermeleri gerektiğinin bildirir iki ihtar yazısı yollamış olmasına rağmen yüklenici sözleşme kapsamı dışında gelir getirici faaliyetlerine devam etmiştir.

Öte yandan İdare yukarıda bahsi geçen sözleşme hükmünü uygulayarak sözleşme dışı faaliyetlerine 30 gün içinde son vermeyen yüklenici ile yaptığı sözleşmeyi feshetmek yerine ihtar yazısından yaklaşık bir yıl kadar sonra 18.07.2018 tarihinde ek sözleşme düzenleyerek yüklenicinin amaç dışı kullanıma bir bedel belirleyip, yüklenicinin faaliyetini hukuki zemine

oturtmuştur.

İdare konu ile yaptığı açıklamada; Yüklenici, plan tadilatı işlemlerini süresi içerisinde bitirmesi konusunda uyarıldığını ancak cevaben taşınmaz üzerinde bulunan 99 yıllık F.S.M. üniversitesi şerhini mazeret göstererek işlemlere devam edemediğini bildirdiğini ve şerhin kalkması durumunda işlemlere devam edeceğini belirttiğini ancak bu şerhin plan tadiline engel olmadığını belirtmiştir. (Bahse konu şerh 2019 Mart ayında kaldırılmıştır)

Diğer yandan bahse konu gayrimenkulün yan parselinde Yer Altı Şehri çıkmış olması şehrin mevcut parselde de uzanma ihtimali olduğunu ve bunun da kendilerine mali külfet çıkarabileceği ihtimali olduğundan söz edilmiş olmakla birlikte her iki husus da sözleşme hükümlerinin zamanında yerine getirilmemesinin gerekçesi olamazlar.

Sözleşmenin “şantiye harici kullanımı, gelir getirici olarak kullanımı gibi” hususları kısıtlayan 4.1.6, 23.1 ve 29’uncu maddeleri tadil edilerek 18.07.2018 tarihinde zeyil sözleşmesi düzenlenmiştir. İdareler ihale sürecinden sonra sözleşme hükümlerini sınırsız bir şekilde fiili duruma uygun hale getirmek amacıyla zeyilname sözleşmesi ile hükümleri değiştiremezler. Uygulama İşlerine Ait Tip Sözleşmenin, sözleşmede değişiklik yapılmasına ilişkin düzenlemede; sözleşme imzalandıktan sonra, hangi konularda tarafların sözleşme hükümlerini değiştirebileceklerini hüküm altına almış olup bunlar; sözleşme bedelinin aşılması ve İdare ile Yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, işin yapılma yeri ve işin süresinden önce yapılması kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları konusu dışında değişiklik yapılamayacağına dair hükümleri içermektedir. Diğer yandan sözleşme koşullarını değiştirmek istekliler arasında rekabeti önleyici bir unsur olduğundan sözleşmede sonradan yapılan değişiklikleri kabul etmek mümkün değildir.

Bahçeşehir Üniversitesi sözleşme eki olan Vakıflar Meclisi kararında da belirtildiği üzere söz konusu gayrimenkulün otel yapılması şartıyla almış olduğu işte fonksiyon değişikliğine giderek eğitim amacıyla kullandığı turizm-hizmet-ticaret imarlı plan tadilatının iki kez verilen süre uzatımına rağmen halen yapılmadığı, 06.06.2019 tarihinde söz konusu süre uzatımları dâhil sürenin bittiği, yerinde yapılan fiziki incelemede eğitimin devam ettiği İdarenin de bu fonksiyon değişikliğini görmezden geldiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, adı geçen üniversitenin mevcut sözleşmede belirtilen amacın dışında gelir getirici faaliyette bulunması, müteahhitin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi nedeniyle sözleşmenin 43’üncü maddesi gereği

sözleşmenin İdare tarafından fesih edilerek kesin teminat ve aylık kiralarının irat kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesinin, Çağdaş İşletmecilik İlkeleri Çerçevesinde Faaliyetlerini Sürdürmemesi

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesi bulunmaktadır. Söz konusu İşletmenin kuruluş amacı, Vakıf ecdadın çeşitli gayeler için bırakmış olduğu zeytinliklerin işletilerek elde edilen gelirler ile Vakıfların gayesine hizmet etmektir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün, Çanakkale, İzmir ve Aydın'ı kapsayan büyük bir alana sahip bölgelerde çok sayıda zeytin ağaçları bulunmaktadır. Önceleri zeytinlikler, İşletme Müdürlüğüne bakımı ve hasadı yapılmakta iken, bu işin maliyeti ve kamu kurumu olarak yapılmasının zor olduğu görülerek, yaklaşık 10 yıl önce zeytinlikler kiraya verilmiş ve buralardan kira geliri elde edilmeye başlanmıştır.

Söz konusu zeytinliklerin kiraya verilmesi sonucunda, Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletme Müdürlüğü açısından üretim faaliyetleri büyük oranda sonlanmıştır. Mevcut yapısı itibariyle işlemlerinin yaklaşık %90'ını, dışardan hazır ürün alınıp (zeytin, zeytinyağı, bal, sabun vb) ambalajlama ve paketleme yapılarak, kurum markasıyla satış işlemi yapmaktadır.

Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletme Müdürlüğü'nün ambalajlama ve paketlemesini yaptığı ürünler, farklı illerde bulunan satış şubelerince satılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesi, döner sermayeli bir işletme olup, faaliyetlerini bu çerçevede yürütmektedir. Her yıl Gayri Safi Hasılatın %15'ini hazine payı olarak ödemektedir.

Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesi satış şubelerinin son 10 yıllık satışları ile 2019 yılındaki satış şubelerinin gelir gider durumu aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Aşağıdaki tablolar incelendiğinde görüleceği üzere, Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesi Müdürlüğüne bağlı 17 satış şubesinde 2019 yılında toplam KDV dâhil 19.240.393,89 TL tutarında satış yapılmıştır. KDV hariç, net satış tutarı üzerinden %15 oranında 2.647.801 TL hazine payı ödenmiştir.

Tabloda da görüldüğü gibi satış mağazalarında bölge müdürlüğü personeli de çalıştırılmaktadır. Ayrıca İşletmede emekliliği gelmiş personel, bölge müdürlüklerine tayin

edildiği ve bölge müdürlüğünün tüm emeklilik ikramiyeleri başta olmak üzere tüm maliyetleri üstlendiği de tespit edilmiştir. Böyle bir durumda İşletmenin karlılık ve zararlılık durumu tam olarak ortaya konulamamaktadır.

Diğer yandan Gayri Safi Hasılatın %15'i hazine payı olarak ödemektedir. İşletme açısından büyük tutar oluşturan bu oranla ilgili olarak, Vakıflar Genel Müdürlüğünce, Hazine ve Maliye Bakanlığına bu oranın %1'e düşürülmesi ile ilgili muhtelif yazılar yazılmışsa da kabul görmemiştir.

Vakıflar Kanunu'nun "İktisadî işletme ve şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesi hükmüne göre Vakıflar Genel Müdürlüğü şirket kurabilmekte ve bu tür iş ve işlemlerini şirket eliyle yapabilmektedir.

Medeni Kanun'a göre kurulan ve mühlak vakıfların ihtiyacı olan makbuzları basma yetkisi kanunen Vakıflar Genel Müdürlüğüne aittir. Kurum bu makbuzları bastırıp belli fiyatlarla Vakıflar Bölge Müdürlüklerine göndermekte ve makbuz satışlarında da bir gelir elde etmektedir. Satış işlemi de işletme aracılığıyla yapılmaktadır.

Ayrıca İstanbul ili Eyüpsultan ilçesinde bulunan imarethanedeki kurban kesim ücretleri ve elde edilen gelirler de işletme üzerinden yapılmaktadır. Buralarda elde edilen gelirinde %15'i hazine payı olarak ödenmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Ayvalık Vakıf Zeytinlik İşletmesinin faaliyetleri ve yasal durumu günün değişen koşullarına göre yeniden belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 42010-2019 Yılları İtibariyle Şubelerin Satış Gelirleri

2010-2019 YILLARI İTİBARIYLA SATIŞ ŞUBELERİ GELİRLERİ								
SATIŞ ŞUBESİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Eminönü Satış Şubesi	2.018.349,50	2.094.486,50	1.768.088,00	1.960.836,00	2.413.504,63	3.113.753,55	3.412.351,28	4.072.460,50
3 Üsküdar Satış Şubesi	617.970,00	693.239,50	593.710,50	622.205,50	799.092,45	1.044.580,25	1.278.333,50	1.513.458,27
4 Edremit Satış Şubesi	143.140,50	135.526,00	152.354,50	137.891,50	224.210,45	455.907,30	568.009,25	707.324,50
5 Taksim Satış Şubesi	421.376,00	484.412,00	414.039,50	361.859,50	449.380,45	629.119,47	680.229,02	793.698,75
6 Erenköy Satış Şubesi					160.699,65	471.839,50	662.263,25	756.783,25
7 Bezmialem Satış Şubesi					268.182,70	411.980,45	505.153,76	711.972,75
8 Ankara Satış Şubesi		86.799,50	97.094,50	238.107,00	348.012,80	502.395,71	556.943,51	634.186,00
9 Küçükyalı AVM Şubesi								53.886,75
10 Bursa Satış Şubesi	221.245,50	269.348,00	195.977,00	191.059,00	252.391,00	352.592,13	364.012,49	416.141,25
11 Fatih Satış Şubesi					40.949,50	276.768,50	370.389,50	454.689,25

T.C. Sayıştay Başkanlığı

12	Gökkuşluğu Satış Şubesi		7.862,00	134.238,50	124.250,00	169.677,05	223.582,15	263.304,75	306.878,50
13	Antalya Satış Şubesi		29.737,50	75.955,50	77.241,00	105.499,00	144.652,25	192.065,25	219.284,28
14	Merkez (İnternet Satışı)					919.625,15	769.843,79	882.706,81	1.343.473,53
15	Eyüp İmaret						183.300,00	184.500,00	172.299,99
16	Müze					68.897,00	145.098,13	77.750,00	105.554,00
17	Merkez Kütüphanesi						2.583,00	1.550,00	6.188,50
	Tokat Satış Şubesi	62.008,00	62.102,00						
	İzmir Satış Şubesi		4.239,50	3.383,00					
Toplam		3.484.089,50	3.867.752,50	3.434.841,00	3.713.449,50	6.220.121,83	8.727.996,18	9.999.562,37	12.457.767,57

Tablo 5 2019 Yılı Satış Şubeleri gelir Gider Tablosu

2019 YILI SATIŞ ŞUBELERİ GELİR-GİDER												
Satış Şubesi	Satış Geliri	Satılan Malın Maliyeti	Tesis Kirası	Şube Kirası	Personel Sayısı	Şube Personel Gideri	Diğer Personel Gideri	Kadrosu Blg Müd Olan Per.Gid.	Hazine Gideri(1) (%15)	Krumlar Vergisi	Diğer Giderler(2)	
1	Eminönü Satış Şubesi	5.007.837,25	2.662.126,76		43.116	2 İşletme	140.931,00		688.805,56		87.342,09	
2	Kadıköy Satış Şubesi	2.147.197,25	1.140.335,70		147.408	2 İşletme	79.309,00		295.053,41		40.230,04	
3	Üsküdar Satış Şubesi	1.662.827,00	883.423,71		31.548	1 İşletme+1 Bölge	78.594,00	54.000,00	228.579,33		28.984,37	
4	Edremit Satış Şubesi	1.251.609,50	666.051,66			2 İşletme	61.330,00		172.335,93		21.852,58	
5	Taksim Satış Şubesi	1.137.924,25	604.699,56		21.696	1 İşletme	28.430,00		156.461,53		19.839,67	
6	Erenköy Satış Şubesi	1.009.617,50	544.667,24		45.096	2 İşletme	82.930,00		140.928,61		17.870,06	
7	Bezmialem Satış Şubesi	1.025.548,25	543.164,54			1 İşletme+1 Bölge	54.731,00	54.000,00	140.539,80		17.820,76	
8	Ankara Satış Şubesi	793.768,25	422.725,65	306.996,00		1 İşletme+1 Bölge	55.309,00	54.000,00	109.377,13	15.683,90	13.869,27	
9	Küçükyalı AVM Satış Şubesi	625.832,25	332.161,80			2 İşletme	87.514,00		85.944,40		10.897,94	
10	Bursa Satış Şubesi	506.706,50	268.996,11		14.196	1 İşletme+1 Bölge	24.605,00	54.000,00	69.600,75		8.825,53	
11	Fatih Satış Şubesi	408.632,50	217.950,48		38.148	1 İşletme			56.393,07		7.150,77	
12	Gökkuşluğu Satış Şubesi	391.895,75	208.578,83			1 İşletme	54.699,00		53.968,23		6.843,29	
13	Antalya Satış Şubesi	325.276,50	173.152,58		39.024	1 Bölge		54.000,00	44.801,95		5.680,99	
14	Merkez	2.545.821,64	1.368.706,38						354.142,63			
15	Müze	212.942,00	104.617,07			1 Bölge		54.000,00	27.068,89			
16	Eyüp İmaret	184.050,00	90.422,67			1 Bölge		54.000,00	23.396,20			
17	Merkez Kütüphanesi	2.907,50	1.560,72			1 Bölge		54.000,00	403,82			
Toplam		19.240.393,89	10.233.341,45	306.996,00	380.232	25	748.382,00	2.416.698,01	432.000,00	2.647.801,23	15.683,90	287.207,38

- (1) İşletme Müdürlüğü aylık gayri safi hasılatından tahsil edilen tutarın %15'ini genel bütçeye hazine payı olarak aktarmaktadır.
- (2) Nakliye, elektrik, su vb giderleri ifade etmektedir.

BULGU 6: İdare Tarafından Çeşitli Üniversitelere Mevzuata Aykırı Borç Verilmesi

Genel Müdürlük tarafından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na tabi olarak kurulan üniversitelere, Vakıflar Meclisi kararı ile mevzuata uygun olmayan şekilde borç verildiği ve bu borçların geri ödenmesine ilişkin işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 699'uncu maddesi hükmü gereğince, Genel Müdürlükçe gerek görülen hususları karara bağlamak Vakıflar Meclisinin görevleri arasındadır.

Vakıflar Meclisi 25/04/2009 tarih 405 ve 03/11/2009 tarih 488 no.lu kararlarıyla, iki ayrı vakıf üniversitesinin kuruluşu ile ilgili gerekli taahhütlerde bulunmak, işlemleri yerine getirmek ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak üzere Genel Müdürlüğe yetki vermiştir. Yetkiye istinaden Genel Müdürlükçe yürütülen işlemler sonunda, 5981 sayılı Kanun ile 2809 sayılı Kanun'a eklenen 119 ve 124 sayılı maddeler ile vakıf üniversiteleri kurulmuş ve kurulan üniversitelerinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda ifade edilen Vakıflar Meclisi kararlarında, kurucu mazbut vakıfların hangi gelirlerinin, kurulan vakıf üniversitelerine tahsis edileceği de belirtilmiştir. Buna göre; kurulan vakıf üniversitelerine, kendi kuruluşlarına esas teşkil eden mazbut vakıfların belirli taşınmazlarından elde edilecek kira gelirleri tahsis edilmiştir. Ayrıca, üniversitelerin mütevelli heyetlerince kabul edilecek bütçe giderlerinin %20'lik kısmının on iki eşit taksite bölünmesi suretiyle bulunan miktarın, bir önceki cümlede ifade edilen gayrimenkuller üzerindeki bağımsız bölümlerden elde edilen ve üniversite bütçesine aktarılan kira gelirleri düşüldükten sonra kalan kısmının, Genel Müdürlük tarafından, vakıf üniversitelerinin kurucu mazbut vakıflarının diğer gelirlerinden, aylık taksitler halinde üniversite hesabına yatırılacağı da kabul ve taahhüt edilmiştir.

Ancak, bu kararda ifade edilen hususlara uygun olmayan bir şekilde, Genel Müdürlük tarafından, Vakıflar Meclisinin değişik tarihlerde almış olduğu kararlara istinaden, sözü edilen

üniversitelerin kurucu mazbut vakıflarına borç verildiği görülmüştür. Borç verilmesine ilişkin Vakıflar Meclis kararlarında, verilen borçların geri ödemelerinin, yasal faizi ile birlikte bir veya iki yıllık süre içerisinde gerçekleştirilmesi gerektiği de hüküm altına alınmıştır.

2010 yılından 2019 yıl sonuna kadar, Vakıflar Meclisi kararları ile bu üniversitelere yaklaşık 277.000.000,00 TL tutarında borç verilmiştir. Ancak borç olarak verilen bu tutarların geri ödemelerinin gerçekleştirilmediği, İdare tarafından bu borçların takibine ilişkin işlemlerin yapılmadığı, dahası borçların geri ödemelerinin Vakıflar Meclisinin muhtelif tarihlerde aldıkları kararlarla ertelendiği tespit edilmiştir.

Genel Müdürlük bütçesinden üniversitelere borç vermek, Vakıflar Meclisinin görevleri arasında sayılmamaktadır, bu borcun takibinin yapılması ve tahsiline ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Vakıflar Meclisinin görevlerine ilişkin madde hükmüne göre; Vakıflar Meclisinin, Genel Müdürlük bütçesinden, yukarıda ifade edilen şekilde borç verme yetkisinin olmadığı, buna rağmen borç verilmişse de borçların takibi ve tahsiline ilişkin işlemlerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 7: İdarenin Uzun Süreli Kiralama İşlerinde Kontrol Eksikliklerinin Bulunması

İdarenin uzun süreli kiralama işleri olan onarım veya inşa karşılığı kiralamalarında hem mevzuat olarak hem de uygulamada kontrol zafiyeti bulunduğu tespit edilmiştir.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun "Kira Süresi" başlıklı 20'nci maddesi hükmü ile İdarenin uzun süreli kiralama işleri yapmasının önü açılmıştır.

Aynı Kanun'un "Muafiyet ve İstisnalar" başlıklı 77'nci maddesiyle ise vakıf kültür varlıklarının, restorasyon veya onarım karşılığı kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi olmayacağı ve bu harcama ve kiralamalara ilişkin usûl ve esasların yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir.

Bu maddeye dayanılarak 10/09/2008 tarih 26993 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon Veya Onarım Karşılığı Kiraya Verilmesi İşlemlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 36'ncı maddesi "Restorasyon veya Onarım Çalışmaları" bahsini düzenlemiş, aynı Yönetmelik'in "Yapı Denetimi" başlıklı 37'nci maddesi ise, vakıf kültür varlıklarının restorasyon veya onarım

karşılığı kiralama işlerinin kontrollük hizmetlerinin Bölge Müdürlüğü bünyesindeki teknik ve uzman personel tarafından yürütülmesinin esas olduğunu ve gerek görülmesi halinde bu hizmetlerin, hizmet alımı suretiyle gerçekleştirilebileceğini hüküm altına almıştır.

İdarenin son birkaç yıldır uygulamaya koymuş olduğu Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama Yöntemi ile Değerlendirilmesine İlişkin Tip İhale Şartnamesi'nin "Sözleşmenin Uygulanmasında İdarenin Yükümlülükleri" başlıklı 26'ncı maddesinde, İdarenin "*İnşaatı ve işletmeye açıldıktan sonra kiralananı belirli periyotlarda denetlemekten*" sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat doğrultusunda yerinde yapılan denetimlerde, İdarenin uzun süreli restorasyon ve onarım karşılığı kiralama işlerinde kontrollük zafiyetleri olduğu tespit edilmiştir. Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama Yöntemi ile Değerlendirilmesine İlişkin Tip İhale Şartnamesi'nin 26'ncı maddesinden anlaşılacağı üzere, uzun süreli kiralamalar temel olarak iki dönemden oluşmaktadır ve bu dönemlerde işin belirli periyotlarla denetlenmesi İdarenin görevleri arasındadır. Bu aşamalardan ilki sözleşmenin imzalandığı tarihten geçici kabulün yapıldığı tarihe kadar olan inşaat dönemi, ikinci aşama ise, geçici kabulün yapıldığı tarihten sonra başlayan ve sözleşmenin bittiği tarihe kadar devam eden işletme dönemidir.

Yapılan fiili denetimlerde, İdarenin ilk dönem olan inşaat döneminin kontrollüğünde bazı eksiklikler olmakla beraber ciddi bir aksama olmadığı ve inşaat dönemi kontrollüğünün yapıldığı, ancak ikinci dönem olan işletme döneminde ise, İdarenin ciddi kontrollük ve denetim zafiyetinin olduğu görülmüştür. Fiziki denetimler sonucunda birçok işte Yüklenicilerin işletme dönemindeki bu kontrollük zafiyetinden faydalanarak, İdareden izin almadan onaylı projelerde yer almayan imalatlar yaptığı ve sözleşmede yer almayan gelir getirici faaliyetlerde buldukları görülmüştür.

İdari personelle yapılan görüşmelerde, bu döneme ait yapılması gereken kontrollük ve denetim faaliyetlerine dair bir belirsizlik olduğu anlaşılmıştır. İncelenen sözleşme örneklerinden inşaat dönemine ait kontrollüğün İdarenin yapım işleriyle ilgilenen şube müdürlükleri tarafından gerçekleştirileceği açık olmakla beraber, sözleşmelerde işletme dönemine ait kontrollüğün kim tarafından ve ne şekilde yapılacağına dair belirlenmiş bir yöntem ve organizasyon bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yapım işlerinde görevli personelle yapılan görüşmelerde, kendilerine ait kontrollük

görevlerinin inşaat döneminin bitmesi ile sonlandığı ve işletme dönemine ait kontrollüğün kiralama ile ilgili şube müdürlükleri tarafından yerine getirilmesin gerektiği belirtilmiştir. Kiralama şube müdürlüklerinde görevli personelle yapılan görüşmelerde ise bu tür değişikliklerin teknik konular olduğu ve bu sebeple, bu tür değişikliklerin kontrollüğünün yapı işlerinden sorumlu şube müdürlüklerinde görevli personel marifetiyle sürdürülmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, 2018 yılı denetim raporunda da yer alan İdarenin uzun süreli kiralama işlerinde inşaat sonrası döneme ait kontrollük faaliyetlerinde ciddi sorunlar olduğu, bu durumun kurum menfaatlerine zarar verdiği, Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiraya Verilmesi İşlemlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve bu Yönetmelik'e göre yapılan tip şartname ve sözleşmelerde işletme dönemi kontrollüğünün ne şekilde ve hangi personel eliyle yürütüleceğinin belirsiz olduğu ve bu durumun idari olarak çözüme kavuşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Bazı Taşınmaz Kira Bedellerinin Tahsil Edilmesine Yönelik Gerekli İşlemlerin Yapılmaması

İdarenin yönetiminde bulunan bazı taşınmazlara ilişkin kira bedellerinin tahsil edilmediği ve tahsil edilemeyen bu kira alacaklarının bir kısmının da takip ve tahsili için hukuk birimine yönlendirilmediği tespit edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 10/07/2014 tarihinde çıkarılan Vakıf Taşınmazlarının Kiraya Verilme Usul Ve Esasları adlı 3 Nolu Genelge'nin Kiranın Süresinde Tahsil Edilmemesi başlıklı 18 inci maddesinde;

“Kiracı kiralananın tesliminden sonra vadesi gelmiş kira bedelini veya yan giderleri ödemezse; idare kiracıya yazılı olarak on günlük, konut ve çatılı işyeri kiralarında ise otuz günlük süre vererek sözleşmeyi feshedeceğinin bildirir. Bu süre kiracıya yazılı bildirim yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren işlemeye başlar. İhtar süresi içinde ödenen kira bedellerine yasal gecikme zammı uygulanır.

Tahsil edilemeyen kira gelirleri ise 21/07/1953/ tarihli 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerince idarece tahsil olunur.”

Denilmektedir.

Yapılan incelemede;

a)- 2019 yılsonu itibariyle toplam 1319 adet kira sözleşme dosyasında tahakkuk eden toplam 24.996.205,00 TL kira alacağının takibi için hukuk birimine yönlendirilmediği,

b)- İncelenen 861 kira sözleşme dosyasında ise kira alacaklarının tahsili için hukuk birimine yönlendirildiği ve bu kira sözleşmelerine ait tahakkuk tutarının 160.905.938,00 TL olduğu görülmüştür.

İdarenin yönetimindeki taşınmazların kira bedellerinin tahsili için yukarıda açıklanan mevzuat çerçevesinde; kiralama birimleri ile hukuk birimleri arasında kira tahsiline ilişkin işlemlerin hızlandırılması ve hukuk birimine intikal eden alacaklara ilişkin işlemlerin de hızlandırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: Mazbut Vakıfların Vakfiyelerinde Yazılı Hayır Şartlarına Uyulmaması

İdare tarafından, mazbut vakıfların vakfiyelerinde yer alan hayır şartlarının tam olarak yerine getirilmediği görülmüştür.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesine göre, "Vakıflar" kavramı mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfları; "Vakfiye" ise mazbut, mülhak ve cemaat vakıflarının malvarlığını, vakıf şartlarını ve vakfedenin isteklerini içeren belgeleri ve mazbut vakfın da, Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar ile mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğünce yönetilen vakıfları ifade etmektedir.

Aynı Kanun'un 6'ncı maddesinde de, mazbut vakıfların Genel Müdürlük tarafından yönetilip temsil edileceği ifade edilmektedir.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Genel Müdürlüğün Görevleri" başlıklı 693'üncü maddesi birinci fıkrası a bendinde; "*Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hüccet, berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek*" Genel Müdürlüğün görevleri arasında sayılmaktadır.

Yapılan denetimde, vakıf senetlerinde yazılı ve uygulanabilirliği mümkün olan ve vakfedenin vasiyeti niteliğinde olan vakıf şartlarının yerine getirilmediği görülmüştür.

Vakıflar Kanunu'nun 31'inci maddesinde; "*Vakıflar, muhasebe kayıtlarını Genel Müdürlükçe belirlenecek usûl ve esaslar dâhilinde tutmak zorundadırlar. Tutulacak defter ve kayıtlar ile ilgili usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Mazbut vakıfların her birinin gelir ve giderleri ayrı ayrı takip edilir*" denilmektedir.

Oysa mazbut vakıfların gelir ve giderleri ayrı tutulmamakta, tüm gelirler Genel Müdürlük bütçesine gelir kaydedilerek, giderler de yine bütçeden herhangi bir ayrıma tabi tutulmadan yapılmaktadır.

İdare tarafından yönetilen çok fazla vakıf olduğu, yeterli personel bulunmadığı ve vakıf senetlerinde yer alan hükümlerin bazılarının fiili olarak yerine getirilmesinin mümkün olmadığı ifade edilse de; Genel Müdürlüğün anılan Kanun'un 34'üncü maddesine istinaden söz konusu vakıfların yıllık gayrisafi gelirlerinin % 20'sini yönetim ve temsil masrafı olarak bütçesine gelir kaydettiği dikkate alındığında (fiili durumda, %20'si değil tamamı bütçeye gelir kaydedilmektedir) vakıf senedi hükümlerinin yerine getirilmesi açısından ileri sürülen mazaretlerin ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, Vakıflar Yönetmeliği'nin "Meclisin görevleri" başlıklı 111'inci maddesi g bendi de; "*Vakıfların, vakfiyelerindeki şartların yerine getirilmesine fiilen veya hukuken imkan kalmaması halinde; vakfedenin iradesine aykırı olmamak kaydıyla mazbut vakıflarda Genel Müdürlüğün; mülhak, cemaat ve esnaf vakıflarında, vakıf yöneticilerinin teklifi üzerine bu şartların değiştirilmesi ile hayır şartlarındaki parasal değerlerin güncel vakıf gelirlerine uyarlanması*" Meclisin görevleri arasında saymaktadır. Eğer İdare, tarafından bazı mazbut vakıfların vakıf şartlarının fiilen yerine getirilemeyeceği düşünülüyor ise, belirtilen hüküm uyarınca bu şartların meclis tarafından değiştirilmesi sağlanmalıdır. Meclis tarafından güncellenmesi gerekmeyen, hâlihazırda uygulanabilirliği olan hayır şartları da İdare tarafından vakıf senedinde yazdığı şekliyle yerine getirilmelidir.

Sonuç olarak, İdarenin kendisine verilen görevlerden en önemlisi olan mazbut vakıfların yönetim görevini, belirtilen mevzuat hükümlerine uygun şekilde yerine getirmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Vakıfların Vergi Muafiyeti Denetiminin Yeterli Düzeyde Yapılmaması

İdare tarafından vakıfların vergi muafiyeti açısından denetiminin yeterli düzeyde

yapılmadığı görülmüştür.

Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında 1 sıra No.lu Genel Tebliğ’de vakıflara vergi muafiyeti tanınmasının şartları, faaliyet konusu, faaliyet süresi, defter tutma, mal varlığı ve yıllık gelir, gelirin harcanma şekli ve ilgili kuruluşların görüşünün alınması hususları düzenlenmiştir.

Anılan Tebliğin “1.5. Gelirin Harcanma Şekli” başlıklı madde hükmüne göre de vakıfların vergi muafiyetinden yararlanabilmesi için, brüt gelirlerin en az üçte ikisinin sağlık, sosyal yardım, eğitim, bilimsel araştırma ve geliştirme, kültür ve çevre koruma ile ağaçlandırma faaliyetlerinden oluşan amaçlara harcanması gerekmektedir.

Ayrıca, Vakıflar Yönetmeliği’nin “Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının Görevleri” başlıklı 122’nci maddesi c bendinde;

“Vakıfların, şube ve temsilciliklerinin, vakfiye ve vakıf senedinde yazılı şartlara, yürürlükteki mevzuata uygun yönetilip yönetilmediği, amacı doğrultusunda faaliyette bulunup bulunmadığı, mallarının ve gelirlerinin vakfiye, 1936 Beyannamesi ve vakıf senedindeki şartlara uygun kullanılıp kullanılmadığı hususlarını incelemek ve denetlemek”

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı görevleri arasında sayılmıştır.

Vergi muafiyeti bulunan çeşitli vakıfların evrakları üzerinde yapılan incelemede, vakıfların İdareye verdikleri 2017 yılına ait EK-2 beyannamelerinde (2018 yılı içerisinde İdareye sunulmaktadır) yer alan brüt gelirlerinin 2/3’ü ile yine aynı beyannamelerde yer alan gider toplamı başlığı altındaki amaca yönelik giderler toplamı (sağlık, sosyal hizmetler, hayır işleri ve gönüllü faaliyetler, eğitim ve araştırma, kültür sanat ve spor, ekonomik ve sosyal kalkınma, hukuk insan hakları ve politika, çevre doğa ve hayvanları koruma, uluslararası faaliyetler alt gider kalemlerinden oluşan) karşılaştırılmış ve amaca yönelik giderlerin mevzuatta istenen düzeyde olmadığı görülmüştür.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, vakıfların vergi muafiyetinden yararlanmalarının temel şartı, gelirlerinin üçte ikisini belli amaçlara harcama zorunluluğudur ve söz konusu harcama tutarlarının düzenli olarak takip edilmesi gerekmektedir.

Belirlenen çerçevede vergi muafiyeti tanınan vakıfların muafiyet şartlarını sürdürüp sürdürmediklerinin düzenli olarak Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından denetlenmesi gerektiği, şartları taşımayan vakıfların tespit edilmesi durumunda gerekli işlemlerin yapılması

gerektiği, ayrıca söz konusu denetimler yapılırken hem mevzuat çerçevesinde hazırlanan muhasebe raporlarının hem de kanıtlayıcı gider evraklarının temin edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 11: Bütçe Hedeflerinin Gerçekçi İstatistikî Verilere ve Sağlam Temelli Kaynaklara Dayandırılarak Hazırlanmaması

Vakıflar Genel Müdürlüğünün, bütçe hedefleri ile gerçekleştirmeler arasında yıllar itibarıyla yüksek oranlarda sapmalar bulunduğu ve 2019 yılına ilişkin bütçe hedefleri ile gerçekleştirmeler incelendiğinde de, yüksek oranlı sapmalara ilişkin bu durumun devam ettiği görülmüştür.

2019 yılına ait kira gelirleri bütçe hedeflerine göre % 27, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %19, mal ve hizmet satış gelirleri %77, diğer çeşitli gelirler %36 oranında yüksek gerçekleşmiştir.

Gider bütçe hedeflerinde de sapmalar olduğu görülmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçe giderleri toplamı 504.981.000 TL olarak hedeflenmişken, gerçekleşme %80,6 oranında artış ile 912.963.613,40 TL olarak gerçekleşmiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğünün bütçe hedefleri ile gerçekleştirmeler arasında yüksek oranlı farklılıklar mevcuttur.

Bütçeler, kurumların amaçlarına, hedeflerine ve yönetim politikalarına uygun olarak hazırlanan, gelecek dönem faaliyetlerini ve sonuçlarını parasal ve sayısal olarak ifade eden raporlardır. Kurumlar hazırladıkları bütçeler sayesinde, amaçlarını ve hedeflerini tespit edip, hedefledikleri durum ile gerçekleşen durum arasındaki sapmaları ve nedenlerini ortaya koyarak gerekli düzeltme işlemini yapar ve ileriye yönelik önlemini alırlar.

Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde uyulacak ilkeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe ilkeleri" başlıklı 13'üncü maddesi ile belirlenmiştir.

Önceden tahmin esasına dayanan bütçeler düzenlenirken, Kurumun amaç, hedef ve politikaları doğrultusunda düzenleneceğinden bütün birimlerle işbirliği ve bilgi alışverişi yapılmalıdır.

Kurumda, bütçe öngörülerinin gerçekçi hedeflere, istatistikî verilere ve sağlam temelli kaynaklara dayanmaması nedeniyle, bütçe hedefleri ile fiili veriler arasında yüksek oranda

sapmalar olmaktadır. Bu ise Kurum faaliyetleri açısından olumsuz bir durumdur.

Diğer yandan bütçe hedeflerinin gerçekçi olarak belirlenmeli ve gerçekleştirmelerin bütçe hedeflerinden sapmaması konusunda azami gayret gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 12: Vakıf Taşınmazlarının Satışlarından Veya Kamulaştırılmalarından Elde Edilen Gelirlerin Ait Olduğu Vakfa Taşınmaz Alımında Ya da Vakfın Taşınmazlarının Onarımında Kullanılmasını Sağlayacak Bir Sistemin Kurulmaması

Yapılan incelemede, İdare tarafından mazbut vakıflara ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerin ait olduğu vakfa taşınmaz alımında ya da taşınmazlarının onarım ve yapımında kullanılmasını sağlayacak bir sistemin kurulmadığı görülmüştür.

4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Bazı Gelirler İle Bağışların Harcanması" başlıklı 697'nci maddesine göre, mazbut vakıflara ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirler, ait olduğu vakfa taşınmaz alımında ya da vakfa ait taşınmazların onarımında kullanılmalıdır. Mazbut vakıflar, Genel Müdürlükçe yönetilen ve temsil edilen vakıflar ile mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medeni Kanunu'nun yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve mülga 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince yönetilen vakıflardan oluşmaktadır.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu hükümleri, mezkur Kararname hükümleri ve taşınmaz satışlarına ilişkin Vakıflar Meclisi kararlarının incelenmesi neticesinde, Yatırım Emlak Daire Başkanlığı ile Strateji Daire Başkanlığı arasında mazbut vakıfların söz konusu satış ya da kamulaştırma gelirlerinin ilgili olduğu vakfa taşınmaz alımında ya da taşınmazlarının onarımında kullanılıp kullanılmadığını kontrol edecek bir sistemin kurulmadığı, gelirlerin muhasebe kayıtlarında gelirler hesaplarında biriktiği, giderlerin de yine aynı şekilde ihtiyaç çerçevesinde ilgili ödeneklerden karşılandığı, dolayısıyla mazbut vakıflar için anılan sistemin işletilmediği görülmüştür.

Vakıflar açısından, tapu kayıtlarında taşınmaz çıkışı olmasına rağmen, söz konusu satış gelirleri ilgili vakıfla ilişkilendirilmeksizin İdarenin bütçesine 600-Gelirler Hesabı kullanılarak aktarıldığı için söz konusu gelirlerin ait olduğu vakfa taşınmaz alımında veya onarımında kullanılıp kullanılmadığının kontrol imkanı da ortadan kalkmaktadır.

Belirtilen sebeplerle, mazbut vakıflara ait gelir gider kontrolünü sağlayacak bir

sistemin kurulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 13: İstanbul'un Şişli İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje Değişikliği Yapılması

Şişli Mahallesi İskenderoğlu ve Hasat Sokak Şişli/İstanbul adresinde bulunan taşınmaz ile ilgili yapılan yerinde denetimlerde, söz konusu taşınmaz üzerinde İdareden izin alınmadan projeye aykırı değişiklikler yapıldığı tespit edilmiştir.

Şişli 1031 ada 35, 36, 37, 38 nolu parseller üzerinde yer alan taşınmaz İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü tarafından 29/09/2011 tarihinde "İnşaat Yapım Şartlı Kiralama Sözleşmesi" modeli ile 21 yıllığına kiraya verilmiştir.

İşe ilişkin sözleşmenin "Proje Hizmetleri" başlıklı 10'uncu maddesi ile yüklenici tarafından hazırlanacak uygulama proje ve detaylarının idarenin onayına sunulacağı, İdarenin onayı alınmadan uygulamaya geçilemeyeceği ve yüklenicinin, idarenin onayını almadan idare tarafından onaylanan uygulama projelerinde hiçbir değişiklik yapamayacağı düzenleme altına alınmıştır.

Ayrıca "Fesih" başlıklı 32'nci maddesinde, sözleşmenin imzalanmasından sonra yüklenicinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taraflardan birinin olumsuz bir eylemle bu sözleşme hükümlerini ihlal etmesi halinde, diğer taraf için sözleşmeyi bildirimli fesih hakkı doğar maddesi hüküm altına alınmıştır.

İşe ilişkin ihale şartnamesinin "İmar Durumu ve Proje Değişikliğine Göre Kira Bedelinin Belirlenmesi" başlıklı 17'nci maddesinde;

"...iskan edilen alanda mevcut duruma göre büyüme olması halinde ise; metrekare bazındaki artışla orantılı olarak arttırılacaktır." denilmektedir.

Yapılan incelemede, kiralama sözleşmesi 3 bodrum kat zemin kat 4 katı normal kat ve çatı katı olmak üzere olmak üzere 8 kat ve çatı katı üzerinden hesaplanarak yapılmıştır. 3'üncü bodrum kat sığınak ve otopark üzerinden, 1'inci ve 2'nci bodrum katlar tek ofis ve otopark üzerinden zemin kat ve 1,2,3, ve 4'üncü katlar çeşitli büyüklüklerde ofis üzerinden toplam 2060,00 metrekare olmak üzere değerlendirilmiş ve sözleşme imzalanmıştır.

Ancak yapılan fiili denetimde, söz konusu taşınmazın yukarıda detayları verilen

sözleşmeye aykırı biçimde 1'inci ve 2'inci bodrum katlar ile çatı katının projeye aykırı olarak odalara çevrilip ilaveten 25 oda şeklinde kullanıldığı tespit edilmiştir. İdarenin elinde taşınmazın fiili durumunu yansıtacak bir proje olmadığı, değişiklik yapılan tarihten günümüze kadar Yüklenici tarafından İdareye bir tadilat projesi ya da yeni bir mimari proje sunulmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Genel Müdürlük tarafından çıkarılan 15/12/2008 tarihli 19 sayılı Genelge'nin "Proje Değişiklikleri" başlıklı (K) bendi ile proje değişiklikleri konusunda bölge müdürlükleri görevlendirilmektedir.

Belirtilen çerçevede, Bölge Müdürlüğü tarafından en kısa süre içerisinde, izin alınmadan yapılan söz konusu değişikliklerin tespitinin ve kontrolünün yapılması, eski haline dönmesi gereken kullanımlar için gerekli yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

Sonuç olarak, katların odalara bölünmesi yükleniciye ekstra gelir getirici nitelikte değişiklikler olup, bu yeni kullanım şekliyle Bölge Müdürlüğü tarafından kullanım tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde ek kira bedeli tespit edilerek Yükleniciden tahsil yoluna gidilmesi gerektiği, diğer yandan da anılan sözleşmenin 10'uncu maddesine aykırı hareket edilmiş olduğundan, "fesih" başlıklı 32'nci maddesine göre idare tarafından hukuki bildirimler yapıldıktan sonra sözleşmenin feshedilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje Değişikliği Yapılması

Pirimehmetpaşa Mahallesi Beyoğlu adresinde bulunan 1493,45 metrekare büyüklüğündeki işyeri üzerinde yapılan yerinde denetimlerde, söz konusu taşınmaz üzerinde İdareden izin alınmadan projeye aykırı değişiklikler yapıldığı tespit edilmiştir.

Beyoğlu 2951 ada 28 parsel üzerinde yer alan taşınmaz İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü tarafından 29/05/2013 tarihinde "İnşaat, Yapım ve İşletme Şartlı Kiralama Sözleşmesi" modeli ile 25 yıllığına kiraya verilmiş olup, işyeri(ofis) olarak kullanılması öngörülen yapının 36 aylık inşaat süresinden sonra işletme süresi başlamıştır. İşe ilişkin sözleşmede, tüm projelerin hazırlanması müteahhidin yükümlülükleri arasında sayılmaktadır.

İşe ilişkin sözleşmenin "İmar Durumu ve Proje Değişikliğine Göre Kira Bedelinin Belirlenmesi" başlıklı 8'nci maddesinde;

“Proje değişikliğinin işletme süresi içinde olması halinde kira artış uygulaması, yeni imalatların tamamlanarak işin kontrol teşkilatınca kabul edildiği tarih itibariyle başlar. Yüklenicinin talep ettiği ve Bölge Müdürlüğünün de uygun gördüğü proje değişikliği fonksiyon değişikliğini de içeriyorsa kira bedeli Bölge Müdürlüğü komisyon kararı ile yeniden belirlenir”,

“Proje Hizmetleri” başlıklı 11’nci maddesinde;

*“Uygulama projesi ve detaylarında yapılacak değişikliklere ilişkin hazırlanan revize uygulama ve detay projeleri, idarenin ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının onayı alındıktan sonra geçerli olacaktır. Aksi takdirde bütün masrafları yükleniciye ait olmak üzere yapılan işler onaylı uygulama projesine uygun hale getirilecektir. Sözleşme imzalandıktan sonra yüklenicinin talep etmesi ve idarenin uygun görmesi halinde ihale konusu taşınmazda fonksiyon değişikliği yapılabilir. Bu işlemlerin idare adına takibi ve sonuçlandırılmasından yüklenici sorumludur. İdare ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının kararlarına uyulması kaydıyla projelerde istediği değişikliği yapmaya yetkilidir”*denilmektedir.

Ayrıca “Fesih” başlıklı 32’nci maddesinde; sözleşmenin imzalanmasından sonra Yüklenicinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi durumunda sözleşmenin fesih edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Vakıflar Meclisinin 22.01.2013 tarih 28/33 sayılı kararı, İstanbul 1. Bölge Müdürlüğünün 20.03.2013 Tarih Ve 1645 Sayılı onayı ile Beyoğlu 2951 ada 28 nolu parselde yer alan taşınmaz ... Sağlık Hiz. San. Ve Tic. Ltd. Şti’ye kiralanmıştır. Kiralama sözleşmesi 2 katı zemin 4 katı normal kat olmak üzere 6 kat üzerinden hesaplanarak yapılmıştır. Zemin katlar tek ofis üzerinden kiralanmıştır. 1. Zemin kat 188,47 2. Zemin kat 130,04 metrekaredir. 1. Kat 98,53 ve 65,70 metrekare 2. Kat 98,53 ve 90,25 metrekare 3. Kat 98,53 ve 90,25 4.Kat 90,25 metrekare üzere değerlendirilmiş ve sözleşme imzalanmıştır.

Ancak yapılan fiili denetimde söz konusu taşınmazın yukarıda detayları verilen sözleşmeye aykırı biçimde bütün katların bölünerek (5 ila 20 metrekare arası ofisler şeklinde) tıp merkezi olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İdarenin elinde taşınmazın fiili durumunu yansıtacak bir proje olmadığı, değişiklik yapılan tarihten günümüze kadar Yüklenici tarafından İdareye bir tadilat projesi ya da yeni bir mimari proje sunulmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Genel Müdürlük tarafından çıkarılan 15/12/2008 tarihli 19 sayılı

Genelgenin “Proje Değişiklikleri” başlıklı (K) bendinde ise;

“Yapım veya onarım/restorasyon karşılığı kiralama modelleri kapsamında yapılan işlerde, ihaleye esas mimari avan proje veya inşaat ruhsatına esas mimari uygulama projesi veya tüm restorasyon projelerindeki değişiklikler ve bu değişiklikler sonucu oluşan kira artışlarının tespit edilmesi ve bu kapsamdaki tüm işlemlerin sonuçlandırılması Bölge Müdürlüklerince gerçekleştirilecektir” denilmektedir.

Genelgede görüldüğü üzere, proje değişiklikleri konusunda bölge müdürlükleri görevlendirilmektedir.

Belirtilen çerçevede, Bölge Müdürlüğü tarafından en kısa süre içerisinde, izin alınmadan yapılan söz konusu değişikliklerin tespitinin ve kontrolünün yapılması, eski haline dönmesi gereken kullanımlar için gerekli yaptırımların uygulanması, İdare tarafından kabul edilebilir kullanımlar için fiili kullanım durumuna uygun proje revizyonlarının yaptırılması gerekmektedir.

Ayrıca, odaların bölünmesi ya da ticari alanların artırılması gibi değişiklikler Yükleniciye ekstra gelir getirici nitelikte değişiklikler olup, bu yeni kullanım şekliyle Bölge Müdürlüğü tarafından kullanım tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde ek kira bedeli tespit edilerek Yüklenicinin ödediği kira tutarının artırılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 15: İstanbul'un Fatih İlçesi'nde Yer Alan Taşınmazda Koruma Kurulu Kararına Aykırı Şekilde Kira Sözleşmesi Yapılması

İstanbul 1. Bölge Müdürlüğünün İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kendisine devredilen taşınmaz üzerinde 4 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararına aykırı olarak ve Büyükşehir Belediyesinden izin almadan devir amacına uygun olmayan kira sözleşmesi imzaladığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun “İzinsiz Müdahale ve Kullanma Yasağı” başlıklı 9'uncu maddesinde;

“Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşaat ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj,

kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşaat ve fizikî müdahale sayılır” denilmektedir.

Adı geçen Kanun’un “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları” başlıklı 6’ncı maddesine göre, 19’uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları arasındadır.

Aynı Kanun’un “Yetki ve Yöntem” başlıklı 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre; *“Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yürütülür. Vakıflar Genel Müdürlüğünün denetiminde bulunan mülhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, yöneticileri tarafından yürütülür”*

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun “Bir İdareye Ait Taşınmaz Malın Diğer İdareye Devri” başlıklı 30’uncu maddesine göre, bu madde kapsamında devredilen taşınmazın devredilme amacının dışında kullanımı, devreden kurumun iznine bağlıdır.

Yukarıda yer alan mevzuat göz önüne alınarak dosya üzerinde yapılan incelemede; İstanbul 1. Bölge Müdürlüğünce, İstanbul ili Fatih (Eminönü) ilçesi, Sultanahmet mahallesi, Babı Hümayun ve Muvakkithane sokağında bulunan, 59 ada, 1 parsel sayılı, 1.610,00 metrekare sahalı Haseki Hamamının, Restore Et-İşlet-Devret yöntemiyle ihale edildiği ve Yükleniciyle 03/04/2008 tarihinde yapılan sözleşme ile 1. Grup tarihi eserin, restorasyonunun yapılarak hizmete açılması ve asli fonksiyonuna uygun kullanılması kaydıyla 15 yıl süreyle uzun süreli kiralama sözleşmesi imzalandığı görülmüştür.

Restorasyon çalışmaları sırasında, İdarenin mülkiyetinde bulunan restorasyona konu hamamın yer aldığı 59 ada 1 parselin kuzey batı cephesinde belediye mülkiyetinde yer alan alanda ana beden duvar temeli, özgün drenaj kanalları ve havalandırma bacaları bulunmuştur.

Bulunan özgün yapıların bakım, onarım ve denetiminin yapılabilmesi için drenaj kanalı boyunca 6,5 metre genişliğinde alanın ana restorasyon işinin yapıldığı parsele dâhil edilmesi gerektiği İdare tarafından 4 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna yazı ile bildirilmiş olup, söz konusu Kurul tarafından bu husus uygun görülmüştür.

Bunun üzerine, İstanbul Büyükşehir Belediyesi kararı ile söz konusu alan,

Kamulaştırma Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında İdareye devredilmiş ve tapuya tescili yapılmıştır.

Belediye tarafından devredilen parselin çay bahçesi ve tuvalet olarak kullanılması hususunda, ihale gerçekleştirilmeksizin, Yüklenici ile kira sözleşmesi düzenlenmiştir.

Daha sonra, Yüklenici tarafından, söz konusu parsel üzerinde kafe ve restoran yapılmasına yönelik fonksiyon projesi 4 Numaralı Koruma Kurulunca reddedilmiştir. Ayrıca, Koruma Kurulu tarafından muhtelif tarihlerde, bahse konu taşınmazda ticari faaliyette bulunulduğu, bu faaliyetlere son verilmesi gerektiği ve söz konusu hamamın çevre tanzim projesine uygun hale getirilmesi gerektiğine dair kararlar verdiği, ancak İdarenin bu konuda gerekeni yapmadığı görülmüştür.

Dahası, Büyükşehir Belediyesince değişik tarihlerdeki yazılarıyla İdareden, Yüklenici tarafından devir amacına uygun olmadan yapılan ticari faaliyetlerin sonlandırılmasını istemiştir.

Yapılan yerinde denetimlerde de yukarıda bahsedilen ticari faaliyetin devam ettiği tespit edilmiştir.

Restore Et-İşlet-Devret kapsamında ihale edilen "Haseki Hamamı" işinin 2863 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine göre, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları arasında olduğu açıktır. Bahse konu edilen taşınmaz da, Büyükşehir Belediyesi tarafından korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olan Haseki Hamamı'nın bir parçası olarak görüldüğü için Kamulaştırma Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında İdareye devir edilmiştir.

2863 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi gereği, kültür varlığı olan bu taşınmaz üzerinde Koruma Kurulu kararı olmadan herhangi bir değişiklik yapılması mümkün değildir ve aynı Kanun'un 10'uncu maddesi ile Genel Müdürlük idaresinde ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür varlığının korunması görevi Genel Müdürlüğe verilmiştir.

İdare, konu hakkında yaptığı açıklamada sözleşmenin feshi yerine yüklenici firma ile yeniden kira sözleşmesi yapacağını ve ticari faaliyette bulunup bulunmadığına dair denetimlerin titizlikle yapılacağını bildirmişse de bu durum, mevzuata aykırılığı ortadan kaldırmayacak, bilakis devam etmesine yol açacaktır.

Bu nedenlerle, İdarenin kültür varlığı taşınmaz üzerinde ticari faaliyete izin vererek kira sözleşmesi imzalaması mevzuata aykırı olduğundan kira sözleşmesinin feshi gerekmektedir.

BULGU 16: Kira Süresi Sona Eren Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kiralanmaya Devam Edilmesi

Bölge Müdürlüklerince kiraya verilen taşınmazlarda, mevcut kiracıların kira süresi sona ermesine rağmen, kiracılık ilişkisinin devam ettirildiği görülmüştür.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun "Kira Süresi" başlıklı 20'nci maddesi ile Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira süresinin azami üç yıl olacağı lakin bu sürenin, Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Bakanın onayı ile on yıla kadar belirlenebileceği; ayrıca onarım veya inşa karşılığı kiralamalarda onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak kira süresi Genel Müdürün onayı ile yirmi yıla, Meclis kararı ile kırk dokuz yıla kadar tespit edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Vakıf Taşınmazlarının Kiraya Verilme Usul ve Esasları'nın 4'üncü maddesinde de bu hükme paralel bir hükme yer verilmiştir.

Belirlenen hükümler çerçevesinde adi kiralamalarda maksimum kiralama süresi 10 yıl olarak belirlenmiştir ve bu sürenin sonunda kiralamaya konu olan taşınmazın tekrar ihale yoluyla kiralanması gerekmektedir.

Öte yandan, Genel Müdürlük kiralama dosyaları üzerinde yapılan incelemede, kiralama süresi 10 yılı geçen 7340 adet taşınmaz bulunduğu tespit edilmiştir. Öyle ki 1985, 1986, 1990 yıllarında sözleşme düzenlenen taşınmazlar olduğu ve kira süresi dolmasına rağmen, kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması suretiyle 2018 sonu itibariyle kiracılığın devam ettiği anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Kanun çerçevesinde ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanması temel ilke olduğu için, taşınmazların belirtilen şekilde tekrar ihale gerçekleştirilmeden kiracılık ilişkisinin korunması, mevzuata açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Taşınmazların kira sürelerinin bittiğinde tahliyesi sağlanarak, 2886 sayılı Kanun'a göre ihale edilmek suretiyle kiraya verilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üzerinde İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazlara İlişkin Gerekli Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mülhak Vakıflar Tarafından Elektronik Ortamda Doldurulan Beyannamelerde Eksiklikler Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul Beyoğlu 423 Ada 9 Parsel Üzerinde Yer Alan Taşınmazın Güncel Projesinin İdareye Sunulmaması ve İdarenin Taşınmaz Üzerindeki Kontrol Yükümlülüğünü Yerine Getirmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul Fatih 59 Ada 3 Parsel (Eski 1 ve 2 Parsel) Üzerinde Yer Alan Taşınmazda Koruma Kurulu Kararına Aykırı Şekilde Kira Sözleşmesi Yapılması	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-16" olarak yer

			almaktadır.
Antalya İli Merkez, Kızıltoprak Mahallesi, 7225 Ada, 1 Nolu Parselde Bulunan Yap İşlet Devret Modelli İşin Kira Ödemelerinin Düzenli Yapılmaması, İdarenin Alacağıın Takibinde Belirlenmiş Bir Standardın Bulunmaması ve Projede Yer Almayan İmalatların Tespit Edilmiş Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Antalya İli, Manavgat İlçesi, Evrenseki Beldesi, Tapununun 180 Ada 7 (Eski 1 Nolu Parsel) Parselinde Kayıtlı Taşınmazın “İnşaat Yapım ve İşletme Şartlı Kiralama Sözleşmesi” İşinde Tesisin Sözleşmeye Aykırı Olarak Geçici Kabulü Yapılmadan İşletmeye Açılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Cins Tashihi Yapılmamış Taşınmazların Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Eski Eserlerin Onarım ve Restorasyonu Kapsamında Değerlendirilemeyecek Nitelikte Yurtdışında Yeni Bina İnşaatlarının Yaptırılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne Kiraya Verilen Taşınmazın Özel Bir Vakfa Kiralanmasına İzin Verilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İdarenin Uzun Süreli Kiralama İşlerinde Kontrol Eksikliklerinin Bulunması	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-13" olarak yer almaktadır.
İdari Para Cezalarının Tahakkuk ve Tahsilinin Sağlıklı Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul Beyoğlu 355 Ada 29 Parsel Üzerinde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje Değişikliği Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul Beyoğlu 77 Ada 18 Parsel Üzerinde Yer Alan Taşınmazda İdareden İzin Alınmadan Proje Değişikliği Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul ili, Fatih ilçesi, Şeyh Mehmet Geylani mahallesi, 969 ada, 5 parselde Restorasyon Karşılığı Kiralama İşinde Sözleşmeye Aykırı Süre Uzatımı Verilmesi ve Fesih Yoluna Geçilerek Taşınmazın Uzun Süredir Atıl Bırakılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İstanbul Şişli 776 Ada 66/67 Parseller Üzerinde Yer Alan Taşınmazların Kullanımına İlişkin Mevzuata Aykırı Uygulamaların Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kira Süresi Sona Eren Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kiralanmaya Devam Edilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-17" olarak yer almaktadır.
Kira Tahakkuklarının Eksik Yapılması ve Tahsil Edilemeyen Kira Alacaklarının Mali Tablolarda Eksik Yer Alması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mazbut Vakıfların Vakfiyelerinde Yazılı Vakıf Şartlarına Uyulmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-18" olarak yer almaktadır.
Mülhak Vakıflarda Hayır Şartlarının Parasal	2018	Tam Olarak	

Değerleri Güncellenirken Belirlenen Dağıtım Oranlarında Herhangi Bir Standardın Olmaması		Yerine Getirildi	
Mülhak Vakıflarda Hayır Şartlarının Parasal Güncellemesinin Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Restorasyon Kapsamına Girmeyen Yeni Bina İnşaatının, İş Artışı Yapılarak Rekonstrüksiyon İşleri Kapsamında Gerçekleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Restorasyon Karşılığı Kiraya Verilen İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Bebek Mahallesi Yer Alan Taşınmazın Kontrolünün ve Geçici Kabulünün Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Restorasyon Karşılığı Kiraya Verilen Yerlerden Elde Edilecek Gelirlerin Hesabının Sağlıklı Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Temsilen Yönetilen Mülhak Vakıflarda Ayrı Olarak Tutulması Gereken Banka Hesaplarının Bu Şekilde Tutulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Vakıf Evlatlarına Yapılan Dağıtımlarda (Galle Fazlası), Vakıf Senetleri Gereği Ayrılması Gereken Hayır Şartı Giderlerinin Ayrılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Vakıf Taşınmazlarının Satışlarından veya Kamulaştırmalarından Elde Edilen Gelirlerin Ait Olduğu Vakfa Taşınmaz Alımında ya da Vakfın Taşınmazlarının Onarımında Kullanılmasını Sağlayacak Bir Sistemin Kurulmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-20" olarak yer almaktadır.
Vakıflar Bölge Müdürlükleri Tarafından 2886 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Kiralamalarda Kapalı ya da Açık İhale Yöntemleri Yerine, (51/g) Pazarlık Usulünün Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Vakıfların Vergi Muafiyeti Denetiminin Yeterli Düzeyde Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bu konu İdare tarafından düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-21" olarak yer almaktadır.
Genel Müdürlük Tarafından Yönetilen Mazbut Vakıflar Adına Kurulan Üniversitelerde Okuyan	2018	Tam Olarak Yerine	

Öğrencilere Verilen Burslarla İlgili Uygulama Eksikliklerinin Olması		Getirildi	
Yabancı Uyruklu Fakir ve Garip Hastaların Muayene, Teşhis ve Tedavi Ettirilmesinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Çerçevesinde Hastahane Tarafından Düzenlenen Kanıtlayıcı Evrakların Mevzuata Uygun Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşinde Gerekli İmar ve Mülkiyet İşlemleri Tamamlanmadan İhaleye Çıkılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yeni Vakıflara Ait İktisadi İşletmelerin Kar-Zarar Kontrolüne İlişkin Gerekli İşlemlerin Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Hukuk Birimlerinin Çalışmalarının Yeterli Etkinlikte Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Ediniminde Fayda ve Maliyet Analizlerinin Gerçekçi Şekilde Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mülhak Vakıflara Ait Hesap Cetvellerinin (EK-8) Güncel Bilgi İçermemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bilanço Usulü Defter Tutması Gereken Bazı Mülhak Vakıfların İşletme Usulüne Göre Defter Tutması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İdare Tarafından Mevzuata Aykırı Borç Verilmesi ve Bu Borçların Yanlış Hesaplarda Takip Edilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bu konu İdare tarafından kısmen düzeltilemediği için bu yılın denetim raporunda " Bulgu-9" olarak yer almaktadır.
Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Eksik Ayrılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Maddi Olmayan Duran Varlıklar Grubu ile Diğer Duran Varlıklar Grubunda Kayıtlı Tutarlar İçin Hatalı Amortisman Ayrılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kültür Varlıklarının İz Bedeli ile Muhasebeleştirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdareye Ait Taşınmazların Kayıt Altına Alınmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşlerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Gider Taahhütleri Hesabı ve Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının Eksik Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdare Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen veya Başka Kurumlarca İdareye Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	